

19.4.2024.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
Трг Републике Српске 1

Број: 15.04-96-78/23

Датум: 17.04.2024. године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, рјешавајући по захтјеву за претходну процјену утицаја на животну средину носиоца пројекта „Природна енергија“ д.о.о Шипово, за утврђивање обавезе спровођења процјене утицаја и прибављања Студије утицаја на животну средину за пројекат изградње мале хидроелектране „Јовићи“ на ријеци Пливи, Општина Шипово, инсталисане снаге од 0,6 MW, а на основу члана 66. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/15 и 70/20), члана 3. став 1. тачка а) подтачка 9) Правилника о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12), члана 190. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“ бр. 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23), доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Носилац пројекта „Природна енергија“ д.о.о. Шипово није дужан спроводити процјену утицаја на животну средину, нити прибављати Студију утицаја на животну средину за пројекат изградње мале хидроелектране „Јовићи“ инсталисане снаге од 0,6 MW.
2. Носилац пројекта је дужан покренути поступак за издавање еколошке дозволе у Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију за пројекат из тачке 1. за активност одређену овим рјешењем и локацијским условима, у складу са одредбама члана 85. Закона о заштити животне средине.
3. Докази уз захтјев за издавање еколошке дозволе морају бити усклађени са мишљењем Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Републичког завода за заштиту културно - историјског и природног наслеђа.
4. Ово рјешење важи двије године од дана доношења.
5. Ово рјешење се доставља свим странкама које су узеле активно учешће у предметном поступку и објављује на интернет страници Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију.
6. Административна такса за издавање овог рјешења обрачуната је и уплаћена у износу од 50,00 КМ.

Образложење

Дана 13.04.2023. године носилац пројекта „Природна енергија“ д.о.о. Шипово, обратио се Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију са захтјевом за претходну процјену утицаја на животну средину за пројекат изградње мале хидроелектране „Јовићи“ на

ријеци Пливи, Општина Шипово, инсталисане снаге од 0,6 MW. Уз захтјев су достављени Подаци о предметном пројекту, израђени од стране Института за грађевинарство „ИГ“ д.о.о. Бања Лука, а чији садржај је прописан чланом 64. Закона о заштити животне средине. Подаци достављени уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину употпуњени су дана 15.06.2023. године на захтјев Министарства.

У достављеним Подацима уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину наведено је да се пројекат изградње мале хидроелектране проточно - деривационог типа предвиђен у општини Шипово, на локацији означеној као к.ч. 618, уз регионални пут Шипово - Бараћи, на мјесту напушеног рибњака. Простор предвиђен за изградњу предметног постројења се налази на стационажи 25+350 km од ушћа ријеке Пливе. Корито ријеке Пливе прави оштру кривину на мјесту гдје се од магистралног пута одваја пут према насељу Јовићи. Магистрални пут Шипово - Бараћи прати корито ријеке, уз нивелету која је у односу на дно ријеке виша за 6 - 7 m. На локацији планираној за изградњу МХЕ Јовићи тренутно не постоје изграђени већи надземни објекти који би представљали сметњу за реализацију предметног постројења. Од остатака некадашњег рибњака на терену предметне МХЕ су евидентирани остаци канала. Десна обала ријеке Пливе је стрма и стјеновита. Воде ријеке Пливе теку несметано природним коритом и прелијевају се преко зида канала некадашњег рибњака.

У поглављу „Опис пројекта“ достављених Података уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину, наведено је да ће се предметна мала хидроелектрана састојати од преградног прага, доводног канала, преливног јаза, рибље стазе и машинске зграде. Водозахват ће се састојати од преградног прага (ниске бране) чија ће се круна налазити на апсолутној коти од 455,10 mnm. Преградни праг ће се састојати од камених облутака који ће формирати тијело бране. Круна прага има дужину од 28 m и служиће као прелив за еколошки прихватљив проток. На самом улазу у канал, код споја бране и канала, поставиће се два попречна прага од габиона како би се стабилизовало дно при улазу у канал и спријечило уношење крупног материјала. Доводни канал је бетонска конструкција која се ситуационо полаже на мјесто некадашњег рибњачког канала. Пројектована ширина канала је 6,8 m. Десни зид канала је висине 2,2 m, док је дубина течења воде у каналу 2 m. На улазу, канал је хидраулички обликован са проширењем и постепеним смањењем висине десног зида на споју са каменом браном. На 10 m од улаза у машинску зграду канал се локално проширује до споја зидова са конструкцијом машинске зграде. Дебљина зидова и доње плоче је 40 cm. Преливни јаз је предвиђен на десној страни канала, а његова функција се огледа у евакуисању вишка воде која се формира у каналу. Машинска зграда се ситуационо поставља на крају канала и има спољне димензије 10,2 x 26 m. У објекту су постављење двије хоризонталне каплан турбине. На улазу у машинску зграду се предвиђа фина решетка. Главна конструкција машинске зграде ће бити од армираног бетона, док ће материјализација спољашне фасаде бити урађена од каменог набачаја и дрвеног материјала, да би се постигло уклапање у амбијент. Испуст вода са турбина се предвиђа изградњом бетонске каде лучног облика. За несметан пролаз рибљег фонда низводно и узводно, кроз водозахват предвиђа се постављање отвора у прагу димензија 60 x 60 cm, гдје брзина струјања воде не прелази 2,5 m/s.

На низводној стази је формирана стаза у склопу каменог набачаја гдје ће пролаз бити формиран од камених облутака и обликован системом зиг-заг како би се умирило течење воде. У објекту машинске зграде нису предвиђени мокри чворови, те је предвиђено одводњавање атмосферских вода са крова. Са попличаних површина предвиђено је прикупљање атмосферских вода путем сливника и увођење у сепаратор масти и уља прије испуштања у крајњи реципијент. У поглављу „Опис техничког рјешења“ наведено је да ће се током изградње и експлоатације мале хидроелектране „Јовићи“ поштовати гарантни минимум, посебно у сушном периоду, те ће се у случају ниског водостаја обуставити рад МХЕ. Еколошки прихватљив проток износи 7,30 m³/s. На узводном дијелу под углом ће се изградити ниски преградни праг који ће воду усмјеравати у

доводни канал, при чему се неће стварати акумулација која би реметила узводни режим водотока Пливе. Горња ката износи 455,50 m, а на крају доводног канала је позиционирана машинска зграда са двије каплан турбине које раде на максималном протицају од 20 m³/s. Према Урбанистичко-техничким условима, прикључење генератора у машинској згради на постојећу електричну мрежу ће се извршити 300 m узводно на постојећу трафо станицу. На основу статистичке анализе и параметара хидролошке станице Мајевац, удаљене 4,7 km узводно од преградног профила МХЕ „Јовићи“, одређене су средње вриједности протицаја на предметном профилу „Јовићи“ методом аналогије, која је препоручена као ефикасна метода за сливове сличних карактеристика, те износи Q_{sr}=24,20 m³/s.

У току разматрања и одлучивања о захтјеву Министарство је, у складу са чланом 65. Закона о заштити животне средине, доставило захтјев са документацијом на мишљење сљедећим субјектима: Министарству здравља и социјалне заштите, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичком заводу за заштиту културно-историјског и природног наслеђа, те Општини Шипово.

Истовремено, о поднесеном захтјеву за претходну процјену утицаја Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију је обавијестило јавност и заинтересовану јавност дана 28.04.2023. године објављивањем информација и постављањем података о предметном пројекту на службеној интернет страници Министарства. Заинтересована јавност могла је да изврши увид у садржину захтјева и достављене Податке, те да достави своје мишљење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавјештења.

У остављеном року мишљење на захтјев и документацију доставили су: Министарство здравља и социјалне заштите, односно ЈЗУ „Институт за јавно здравство Републике Српске“, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа, те Општина Шипово.

Министарство здравља и социјалне заштите, односно ЈЗУ „Институт за јавно здравство Републике Српске“ у свом мишљењу 500-3604-1/23 са јавно-здравственог аспекта констатује сљедеће:

Планским документом Измјене и допуне Просторног плана Републике Српске до 2025. године планирано је да се предметно подручје стави под заштиту у категорији (V) „Заштићени природни пејзаж“ (табела 5. - Попис подручја планираних за успостављање заштите у планском периоду по IUCN класификацији), али још увијек није званично донесена одлука о проглашењу предметног подручја као заштићеног природног предјела. Предметна МХЕ „Јовићи“ на ријеци Пливи уврштена је у списак МХЕ за које постоји јавни интерес („Табела број 44. - Списак МХЕ за које постоји интерес за градњу“). Предвиђа се градња на узводном дијелу под углом ниског преградног прага да усмјерава воду у доводни канал (дужине 120,0 m и ширине 6,8 m) и да уводи у машинску зграду (10,2 m x 26,0 m) са двије каплан турбине које раде на максималном протицају од 20 m³/s. Горња ката воде ће бити подигнута на 455.50 m, али без акумулације.

Локацијска удаљеност од објеката за становање није наведена, мјере су више везане за радове током градње, док није наведено да ли има и колико радника за управљање или се ради о управљању на даљину без посаде.

Ријека Плива се убраја у површинске воде првог реда (под тачком 5. Слив ријеке Врбас: Врбас, Црна ријека, Јањ, Јошавка, Крупа, Купрешка ријека, Осорна, Плива, Повелич, Свракова, Турјаница, Угар, Ваганац, Врбања), а на основу сљедећих критеријума: положаја водотока у односу на државну границу, ентитетску линију разграничења, величине и карактеристике слива, режима и

карактеристика водотока из аспекта коришћења вода, заштите вода и заштите од штетног дејства вода, а према значају које имају у погледу коришћења вода, заштите вода и заштите од штетног дјеловања вода одредбама тачке 2. Одлуке о утврђивању вода првог реда („Службени Гласник Републике Српске“, број 12/18) (од 13. фебруара 2018. године). Због наведеног, потребно је урадити испитивање квалитета ријеке Пливе као индикативно или „нулто“ мјерење сходно чл. 20. став 1. Уредбе о класификацији вода и категоризацији водотока („Службени гласник Републике Српске“ број 342/01), а овдје је нарочито важан еколошки статус воде. Могуће је накупљање грања, муља и пијеска карактеристичног за проточне МХЕ, што треба благовремено уклањати, јер долази до убрзања еутрофикационих процеса.

Експонираност становника не знамо каква ће бити, јер се не прецизира локација у односу на околна насеља, а вода ријеке Пливе се користи за пиће, купање, пливање, спорт и рекреацију уз наводњавање или друге сврхе попут рибогојишта, јер је вода брза и хладна са обиљем кисеоника, тако да нарушавање еколошког статуса водотока прве класе представљало би значајније еколошке штете.

Опасности по здравље и ризици присутни током градње (аерозагађење прашином, бука и вибрације) и повреде радника акцидентно уз замућивање ријеке Пливе, уз потенцијалне измјене еколошког статуса воде ријеке Пливе у периоду малих вода с кулминацијом у августу, те током градње повећан ниво саобраћаја и бука која се може наставити и при експлоатацији.

Закључно мишљење:

Потребно је векторски приказати Google мапом ваздушну и земљану удаљеност најближих објеката за становање и других објеката од предметног објекта. Рибе врло слабо користе путеве за пролаз због буке, што узрокује смањен пролаз риба и погодује развоју пецања као спорта и рекреације. Хидроелектрана деривацијског или проточног типа МХЕ „Јовићи“ уколико постоји сагласност локалне заједнице која управља простором, надлежних за заштиту овог подручја и за водни режим ријеке може да се гради, али је потребно провести индикативна мјерења.“

Након разматрања напријед описаних навода, Министарство је одлучило да ће се захтјеви Министарства здравља и социјалне заштите уважити на начин да ће наредној фази поступка, односно у Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе бити узета у разматрање индикативна мјерења квалитета воде као обавезан дио Доказа, уз детаљан опис локације предвиђене за изградњу мале хидроелектране, са обавезно утврђеном и наведеном прецизном удаљеношћу од насељених објеката, како би се утврдио утицај пројекта на становништво и дефинисале мјере заштите животне средине. У Подацима достављеним у предметном поступку предложене су мјере заштите здравља становништва, које подразумијевају редовно вршење годишњег мониторинга електромагнетног зрачења и осигуравање личне и колективне заштите на раду и здравствене заштите у надлежној здравственој установи. Поред тога, обавезно је и прописивање свих мониторинга у складу са одредбама Закона о заштити животне средине.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде у свом мишљењу број: 12.07-337-214/23 наводи: „ У складу са чланом 65. Закона о заштити животне средине, обратили смо се на мишљење Јавној установи „Воде Српске“, која нам је као одговор доставила њихов акт број: 01/4-2-3819-1/22 од 19.05.2023. године у којем се наводи сљедеће: наведеним подацима уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину планиране мале хидроелектране „Јовићи“ на ријеци Пливи, анализирани су утицаји у току изградње и у току експлоатације, а иста се изводи са два хоризонтална „каплан“ агрегата са инсталисаним протицајем од 20,00 m³/s укупно. Приликом изградње преграда, односно брана на водотоцима могу се појавити утицаји на окружење у току изградње и у току експлоатације, а који могу бити повољни, као и негативни. Са хидротехничког аспекта значајни су утицаји који настају на квалитет вода, пронос наноса и режим вода.

Предметним подацима уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину мале хидроелектране „Јовићи“, обрађени су суштински утицаји који могу настати приликом изградње и експлоатације објекта, као и у периоду инцидентних ситуација, те се исти може прихватити и приступити наредним фазама пројектовања и изградње. Пројектанти, извођач радова и носиоц пројекта морају водити рачуна о свих негативним утицајима који могу настати те их покушати свести на минимум.“

Ово министарство је уважило Стручно мишљење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде јер је из Података уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину за предметни пројекат утврђено да изградња предметне мале хидроелектране неће нарушити постојећу амбијенталну цјелину на локацији, задржавањем постојеће морфологије корита ријеке Пливе, те предвиђеним коришћењем природних материјала за изградњу објекта мале хидроелектране, те се неће нарушити примарне природне и створене вриједности и карактер пејзажа. Прије почетка грађења припремиће се план организације градилишта са дефинисаним простором за депоновање покровног земљишта, складиште грађевинског отпада и комуналног отпада. Радови ће се изводити искључиво у просторном обухвату мале хидроелектране утврђеном у Главном пројекту. У Подацима је посебно истакнуто да током реализације пројекта неће доћи до промјене режима водотока, као ни радови на регулацији ријечног корита без претходне сагласности надлежних институција, а што је носилац пројекта дужан имати у виду. Предложене су мјере након затварања предметне мале хидроелектране, које налажу да ће се локација вратити у првобитно, задовољавајуће стање, уклониће се неопходан материјал, те ће се извршити рекултивација терена. При пројектовању предвиђа се коришћење постојећих приступних путева који се након завршетка радова враћају у првобитно стање. Све наведене мјере су обрађене у овој фази поступка, с тим да ће у еколошкој дозволи бити још детаљније описане и прецизиране по областима, односно на начин да ће бити описано на који начин ће бити сваком појединачном мјером заштићени сви елементи животне средине. Посебно ће се обратити пажња на граничне вриједности емисија у складу са посебним прописима, а што представља елемент еколошке дозволе коју је носилац пројекта дужан прибавити.

Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа у свом мишљењу број: 07/1/624-381/23 наводи: „У циљу прибављања потребне документације, а на захтјев Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Завод је дао стручно мишљење којим је утврђена просторна позиција у односу на планирана заштићена подручја према документу Измјене и допуне Просторног плана Републике Српске до 2025. године. Стручним мишљењем процјењено је, а уважавајући тип објекта МХЕ и позицију, да се планирани радови и активности могу реализовати са становишта циљева заштите природе, односно очувања валоризованих вриједности. Увидом у достављену документацију, Завод је констатовао недостатке, односно достављени документ није узео у обзир одредбе Уредбе о строго заштићеним и заштићеним врстама („Службени гласник Републике Српске“, број: 65/20) и није разматрао утицај пројекта на строго заштићене и заштићене врсте. Завод тражи допуну података на основу којих ће бити могуће израдити стручно мишљење. У том смислу, потребно је утврдити статус поменутих врста које подразумева утврђивање присуства строго заштићених врста, стање популације, типова станишта која настајују и њихове очуваности. Поред тога, у складу са чланом 9. Уредбе о строго заштићеним и заштићеним врстама, потребно је прописати мјере заштите и очувања строго заштићених врста. На основу прегледа достављеног документа и увида у документацију Завода, утврђено је да у предметном обухвату нису дефинисани археолошки локалитети. Обавеза је извођача радова, у складу са чланом 53. Закона о културним добрима, да уколико у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, одмах без одлагања прекине радове и обавјести Завод, те да предузме мјере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на мјесту и у положају у коме је откривен.“

На основу мишљења Републичког завода за заштиту културно - историјског и природног наслеђа број: 07/1/624-381/23 од дана 22.05.2023. године, као и примједби и коментара организације Центар за животну средину, Бања Лука, број: 239/23, од дана 12.05.2023. године и организације за подршку одрживом развоју „Greenways“ Горња Пецка, број: 33-M05/23 од дана 12.05.2023. године, ово министарство је дана 29.05.2023. године упутило носиоца пројекта на употпуну документације. Носилац пројекта је дана 15.06.2023. године доставио употпуну Података уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину, која је дјелимично извршена на начин како је тражено од стране овог министарства, те су исти достављени Републичком заводу за заштиту културно-историјског и природног наслеђа на мишљење.

Републички завод за заштиту културно - историјског и природног наслеђа у свом мишљењу број: 07/1/624-381-1/23 констатује: „У циљу прибављања потребне документације, Завод је стручним мишљењем 07/1/624-381/23, тражио допуну података Претходне процјене утицаја на животну средину за пројекат изградње МХЕ „Јовићи“ у смислу утврђивања стања врста према Уредби о строго заштићеним и заштићеним врстама. Претходно, на захтјев Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Завод је дао стручно мишљење број: 07/1.20,30/625-120/18 којим је утврђена просторна позиција у односу на планирана заштићена подручја према документу Измјене и допуне Просторног плана Републике Српске до 2025. године. Према достављеној документацији, подаци уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину за пројекат изградње МХЕ „Јовићи“ (допуна података), подручје око водотока и сам водоток ријеке Пливе насељавају многе заштићене врсте према Уредби о строго заштићеним и заштићеним врстама („Службени гласник Републике Српске“, број 65/20). Документом се наводи да је ријека Плива станиште строго заштићене врсте младице (Hucho hucho), према Уредби о строго заштићеним и заштићеним врстама („Службени гласник Републике Српске“, број 65/20), а према сазнањима Завода младица не настањује водоток ријеке Пливе. Поред тога, на основу поднесене Иницијативе (25.10.2018. године) од стране Еколошко - промотивног удружења „Еко зона Шипово“ и достављене предметне Иницијативе Републичком заводу за заштиту културно - историјског и природног наслеђа, ради израде Студије заштите, обавјештавамо вас да је Завод планом рада за 2023. годину започео активности у вези са поднесеном Иницијативом. На основу првих теренских обилазака одређен је обухват планираних теренских истраживања и дефинисан приједлог будућег заштићеног подручја (број акта: 07/1.30/625-018/23) и достављен надлежном министарству за послове шумарства и министарству за послове екологије на мишљење на приједлог обухвата и планирана истраживања на које није дато негативно мишљење. Према предложеном обухвату, планирана хидроелектрана налази се у граничном дијелу на сјеверу обухвата подручја за које је поднесена иницијатива и које је планирано за заштиту. Уважавајући чињеницу да је додјељена концесија и уколико ваше Министарство да позитиван став за изградњу мале хидроелектране, Завод ће урадити редефинисање приједлога границе подручја планираног за заштиту.“

Министарство је дана 11.08.2023. године упутило је Републичком заводу за заштиту културно - историјског и природног наслеђа захтјев за прецизирање мишљења о реализацији предметног пројекта, те је исто достављено дана 28.08.2023. године, акт број: 07/1/625-381-2/23 у којем се наводи сљедеће: „У складу са вашим Захтјевом којим тражите да прецизније одредимо податке о планираном обухвату подручја за које је поднесена Иницијатива за заштиту, односно дамо прецизније податке о резултатима истраживања и евиденције строго заштићених дивљих врста на подручју које је планирано за изградњу минихидроелектране „Јовићи“ на ријеци Пливи, обавјештавамо вас да нисмо у могућности доставити тражене податке. Како сте већ обавјештени од стране Завода, на основу првих теренских обилазака (у 2022. години) одређен је обухват планираних теренских истраживања и дефинисан приједлог будућег заштићеног подручја. Према члану 62. Закона о заштити природе рок за израду Студије заштите, за заштићене пејзаже (парк природе) је 18 мјесеци. У складу са наведеним први прелиминарни извјештај о стању подручја, његовим природним и културно-историјским вриједностима, евиденцији врста које се налазе у

Уредби о строго заштићеним и заштићеним дивљим врстама, можете очекивати крајем 2024. године.“

Размотривши мишљење Републичког завода за заштиту културно - историјског и природног наслеђа, Министарство је дана 08.09.2023. године донијело Закључак о прекиду предметног поступка до рјешавања претходног питања, односно до окончања поступка за проглашавање заштићеног подручја „Ријека Плива, ријека Јањ са резерватом Јањске отоке“, на подручју Општине Шипово, Купрес и Језеро, који је у току рјешавања код Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа, са првим прелиминарним резултатима крајем 2024. године.

Носилац пројекта „Природна енергија“ д.о.о. Шипово, заступано по пуномоћнику Ивани Азиновић Граховац, адвокату из Бања Луке је дана 18.10.2023. године доставио Министарству приједлог за наставак предметног поступка по захтјеву за претходну процјену утицаја на животну средину у којем се предлаже да се поново размотри пројектна документација и докази на којима се темељи главни пројекат и уговори који се односе на концесију, који је закључен 2006. године на период од 30 година, од дана закључења поменутог уговора.

Актом Окружног суда у Бањој Луци, број 11 0 У 035242 23 У од 26.10.2023. године, Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију достављена је тужба од 19.10.2023. године, која је изјављена од „Природна енергија“ д.о.о. Шипово, против управног акта овог министарства, Закључак број: 15.04-96-78/23 од 08.09.2023. године, којим је овај орган, поступајући по захтјеву за претходну процјену утицаја на животну средину за пројекат изградње мале хидроелектране „Јовићи“ на ријеци Пливи, инсталисане снаге од 0,6 MW, прекинуо предметни управни поступак све док се не ријешу претходно питање.

Поред тога, овом органу је по службеној дужности достављена информација да је Влада Републике Српске донијела Закључак о прихватању Информације о проведеним активностима у вези са Декларацијом о заштити ријека у Републици Српској, број 04/1-012-2-1765/22 од дана 13.10.2022. године. У тачки 4. Закључка Влада Републике Српске је задужила Министарство енергетике и рударства да изврши додатну анализу и достави информацију са приједлогом поступања за МХЕ Јовићи на ријеци Пливи. У тачки 8.став 1.алинеја 1. Закључка наведено је да је у поступку проглашења заштићених подручја нужно у потпуности избјећи конфликте са другим намјенама предметног подручја. Предметно задужење се односило на поступање Завода у складу са Законом о заштити животне средине.

Имајући у виду напријед наведено, Министарство је узело у обзир наводе предметног закључка с обзиром да је за изградњу мале хидроелектране „Јовићи“ закључен Уговор о концесији у фебруару 2006. године, а посебно уважавајући одлучну чињеницу да се ради о стратешким приоритетима просторног развоја Републике Српске, који су предвиђени Просторним планом Републике Српске до 2025. године.

У складу са претходно наведеним, дана 10.11.2023. године Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију упутило је на разматрање Влади Републике Српске Информацију о измјени приједлога границе заштићеног пејзажа „Ријека Плива, ријека Јањ са резерватом Јањске отоке“, ради заузимања става о измјени приједлога границе заштићеног пејзажа и изузимања локације за изградњу мале хидроелектране „Јовићи“ из просторног обухвата будућег заштићеног подручја.

Дана 01.12.2023. године, Влада Републике Српске на 47. сједници донијела је Закључак у којем се прихвата Информација Министарства о измјени приједлога границе заштићеног пејзажа и изузимању локације за изградњу мале хидроелектране „Јовићи“ из просторног обухвата будућег

заштићеног подручја. Закључком Владе Републике Српске, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију било је задужено да обавијести Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа о давању сагласности о поменутом измјенама. Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа је Закључком задужен да о извршеној измјени приједлога границе заштићеног пејзажа обавијести ово министарство, како би се предметни поступак уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину наставио.

Дана 12.12.2023. године, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију доставило је Закључак Владе Републике Српске Републичком заводу за заштиту културно-историјског и природног наслеђа.

Слиједом наведеног, Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа доставио је одговор, акт број: 07/1/012-1055/23 од дана 25.12.2023. године, у којем је наглашено да ће подручје мале хидроелектране бити изузето из обухвата подручја за које је покренута иницијатива и за које су започета мултидисциплинарна истраживања у циљу израде студије заштите и констатовао да предметни поступак може ићи у даљу процедуру.

Дана 08.04.2024. године Министарство је донијело Закључак о наставку поступка за утврђивање обавезе спровођења процјене утицаја на животну средину и прибављања Студије утицаја на животну средину за пројекат изградње мале хидроелектране „Јовићи“, инсталисане снаге од 0,6 MW, на ријеци Пливи, општина Шипово, који је прекинут до рјешавања управног спора по тужби носиоца пројекта „Природна енергија“ д.о.о. Шипово на одлуку овог министарства, ради поништења Закључка о прекиду поступка, акт број: 15.04-96-78/23 од дана 08.09.2023. године. Наиме, дана 26.03.2024. Министарству је упућен допис број 11 0 U 035242 23 U, којим се управни спор од дана 19.10.2023. године обуставља.

Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, Општина Шипово у свом мишљењу број: 04-96-7/23 наводи: „У складу са чланом 65. Закона о заштити животне средине, достављамо мишљење које се односи на обим и процјену утицаја на животну средину за МХЕ „Јовићи“ на ријеци Пливи, на локацији означеној као к.ч. број 618, општина Шипово, инсталисане снаге 0,6 MW, од стране „Природна енергија“ д.о.о. Шипово, која се огледа у сљедећем: Урбанистичким планом из 1986. године, ријека Плива је третирана као посебна вриједност Шипова. Просторним планом Републике Српске 2001-2015 године, сливови ријеке Пливе и ријеке Јањ су планирани као заштићена подручја у категорији рекреациони, научни, образовни, пејзажни и други заштићени предјели. На наведеној локацији се одржава такмичење у мушицарењу, а богат и специфичан биодиверзитет локације, близина биолошки и визуелно вриједне аде, изграђен базен, чине наведени простор најатрактивнијим туристичко-рекреативним подручјем Шипова. Изградња хидроелектране проузроковала би плављење свих тих вриједности и садржаја, а то значи и њихов трајни губитак. У току рада постројења јавили би се сљедећи негативни утицаји: плављење најатрактивнијих природних и туристичких вриједности и промјена абиотичких и биотичких фактора који проузрокују значајне посљедице по еколошке прилике ријеке, те доводе до стварања нових биоценоза са новим комплексом еколошких фактора. Мијењањем структуре и састава заједница долази до промјене екоклиме, промјене биодиверзитета, измјене ланца исхране, заузимања важних или значајних природних станишта фауне и флоре, смањења миграције водене фауне, мијењања и нарушавања пејзажних вриједности цијелог краја у биолошком, естетском и визуелном смислу, а тиме ће се нанијети штете туристичко - рекреативном потенцијалу цијелог подручја, успоравања ријеке и повећане еутрофикације усљед успорене воде. Изградњом бране и акумулационих површина долази до смањења еколошки прихватљивог протока ријеке, снижења температуре и повећана концентрација влаге у ваздуху, масовног размножавања инсеката који захтијевају мирне воде. Узимајући у обзир све наведене чињенице и аргументе, сматрамо да је због непроцјењивих природних и туристичких вриједности подручја ријеке Пливе у Јовићима, као

и негативних утицаја у широј зони који би настали изградњом МХЕ „Јовићи“, неопходно спровођење процјене утицаја на животну средину.“

У Подацима достављеним уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину наведене су чињенице супротне наводима Општине Шипово која није доставила доказе којима би поткријепила цитирано мишљење. Наиме, из навода Података, који су израђени на основу стручних анализа и доказа, произилази да неће доћи до поплава, јер се поплавна линија налази унутар корита и сама конструкција мале хидроелектране то онемогућава. За постројење је урађен геомеханички елаборат у сврху утврђивања инжењерско - геолошких карактеристика подручја. Надаље, наведено је да ће утицај изградње и експлоатације предметне мале хидроелектране на ток ријеке Пливе бити незнатан, јер ће сва захваћена количина воде бити враћена у корито водотока на мјесту машинске зграде. Из Података произилази да су потенцијално негативни утицаји предметног пројекта привременог карактера и не очекује се поремећај квалитета воде ријеке Пливе, уколико се радови буду изводили предвиђеним процесом. Сходно наведеном, Података и мјере које су предвиђене за заштиту животне средине произилази да градња мале хидроелектране „Јовићи“ неће нарушити постојећу амбијенталну цјелину на локацији, јер се задржава постојећи канал који је доводио воду у некадашњи рибњак на локацији, те ће се исти канал користити као доводни канал у функцији предметног постројења с обзиром да неће бити новог копања у том дијелу локације.

За вријеме трајања јавног увида, Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију су дана 12.05.2023. године достављени коментари и примједбе на Податке уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину за предметни пројекат, од стране организације Центар за животну средину, Бања Лука и организације за подршку одрживом развоју „Greenways“, Горња Пецка.

Удружење „Центар за животну средину“, Бања Лука доставило је коментаре и примједбе, акт број 239/23 сљедећег садржаја:

Коментар 1, страна 17 - 1.4. - Еколошки прихватљив проток: „Да ли је еколошки прихватљив проток довољан и на који начин ће се вршити мониторинг ако знамо да не постоји Правилник о еколошки прихватљивом протоку од стране надлежних институција Републике Српске?“

Коментар 2, страна 33 - 1.5.1.7. - Хидролошко-метеоролошке карактеристике слива: „Непосредно прије уласка у проширени басен неогеног басена и града Шипова, ријека Плива је усјекла асиметричну долину типа клисуре у тријаским доломитима, дугу око 2 km, узводно до ушћа Сокоцинице.“ Одломак је поновљен на исти испод њега.

Коментар 3, страна 36. - Фауна: „У сливу ријеке Угар најдоминантнија врста је поточна, а поред ње су пијори, шкобаљ, клен, липљан, младица и мраморисани пешић, који често служи као исхрана пастрмки.“ Наведена констатација је нетачна, а предмет претходне процјене утицаја на животну средину није ријека Угар, а овакав приступ говори о несистематској обради података током израде овог извјештаја, те се поставља питање вјеродостојности комплетног документа.

Коментар 4, страна 38. - 1.5.1.9. - Природно и културно наслеђе: Планирано подручје је укључено у обухват који је предвиђен за заштиту Просторно-планским документом као што су Измјене и допуне Просторног плана Републике Српске 2015-2025 године. Такође, поред чињенице да је планирани хидроенергетски објекат такође планиран истим документом, чињеница је да реализација пројекта није започета од 2006. године, као и чињеница да је проглашење новог подручја за заштиту такође планирано, сматрамо да процес заштите има предност у овом случају. То је посебно питање од јавног интереса за грађане, с обзиром да будуће заштићено подручје може донијети много више користи, не само локалној заједници Шипово, већ у читавом региону, јер је подручје богато разним природним и културним знаменитостима. Подручје ријеке Пливе има велики туристички и спортско-рекреативни потенцијал. Када узмемо у обзир ове чињенице са ситуацијом да аутоматизована мала хидроелектрана девастира одређену дионицу и доноси корист

приватној компанији која је власник овог пројекта, сматрамо да је неопходно дати приоритет заштити овог подручја како за његово садашње очување тако и за будућа побољшања.

Коментар 5, страна 40 - 2.1. - Просторни план Републике Српске: чињеница да до сада многи пројекти нису допринијели развоју локалних заједница, како у економском тако и по друштвено-социјалном стандарду, као и чињеница да се километар низводно од планиране локације налази хидроенергетски објекат већег капацитета, који није погодовао развоју локалне заједнице или још ближег окружења, сматрамо да ни овај пројекат неће ићи у том правцу, те неће довести до локалног економског развоја. Конкретно, текст се односи на дио да се експлоатација ријека одвија када се покаже њихова оправданост, али у овом случају то није случај, јер за локалну заједницу у овом тренутку нема оправдања за развој овог пројекта. Наноси се штета ријеци Пливи и њеном биодиверзитету, локалној заједници, али и онемогућава даљи развој овог подручја у смислу одрживог туризма у будућности.

Коментар 6, страна 41 : Какав је статус овог подручја у погледу заштите, гдје је мишљење Завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа? У тексту се више пута наводи да заштита тренутно не постоји, али је за овакав пројекат и за овај документ потребно унијети потпуне одговоре и чињенице, али једна од њих је тренутно стање ове области у погледу правне заштите и активности које се потенцијално раде у овом подручју. Такође, на који начин је планирано да овај објекат буде архитектонски усклађен са природним пејзажом околине тако да буде интегрални дио целине?

Коментар 7, страна 45 - 4.2.2. - Утицај на квалитет воде у току експлоатације: у току рада мале хидроелектране, због постојања брана или баријерних канала долази до успоравања воде, што доводи до акумулације органског и неорганског материјала, односно муља, као и до повећања температуре воде. На који начин или из којег извора се добила информација да ће се вода на овој дионици загријати за 0,003 °C? Како је планирано да се ријеша нагомилавање муља током рада електране на основу баријерског канала дужине 120 м?

Коментар 8, страна 45 - 4.2.2. - Утицај на квалитет воде у току експлоатације: Ако узмемо чињеницу да је за максималан рад ове електране за турбине потребно 20 m³/s, а да је просјечан проток на овој дионици 24 m³/s, како ће се одржати еколошки прихватљив проток на овој дионици за који је раније утврђено да износи 7 m³/s, а према овим одређеним подацима долазимо до закључка да је то 4 m³/s?

Коментар 9, страна 46 - Утицај на земљиште у току експлоатације: Имајући у виду да ће се овог подручја бити откопана знатна количина земљишта и ријечног материјала, као и да за изградњу машинске зграде већ постоји дио постојеће инфраструктуре у виду темеља бившег рибњака, гдје је тачно планирано да се одложи вишак земљишта и ријечног материјала кроз пројектне радове?

Коментар 10, страна 47 - Утицај на флору и фауну у току експлоатације: С обзиром да у пракси рибље стазе не функционишу, нити да постоји Правилник о еколошки прихватљивом протоку, како ће се пратити фауна ријеке Пливе, тачније рибља популација? С обзиром да ово подручје представља посебно спортско - риболовно подручје, које се простира од изворишта ријеке Пливе до низводног дијела планиране електране, односно до ушћа ријеке Сокоцинице у Пливу, хидроелектрана ће свакако имати значајан утицај на животну средину, рибљу популацију ријеке Пливе на овој дионици, јер је природно распрострањење и кретање миграторних или високо активних врста риба, попут поточне пастрмке и липљена, значајно сужено самом изградњом, као и радом ових објеката.

Коментар 11, страна 49 - Утицај на околни пејзаж: Сама предметна локација, на којој су планирани радови, али и будући рад овог постројења, налази се уз магистрални пут, који директно води у будући Заштићени природни пејзаж, и у том погледу може значајно допринијети нарушавању амбијенталне целине овог подручја, која у будућности треба да уважава заштиту и да допринесе постојећем развоју овог подручја кроз одрживи туризам у будућности.

Коментар 12, страна 49 - 4.10.2. - Утицај на становништво током експлоатације: У овом случају, гдје се планира изградња ове приватне хидроелектране, ради продаје електричне енергије, посебно данас када је 97 % произвођача електричне енергије из постројења малих хидроелектрана напустило систем подстицаја, па могу слободно да продају своју енергију на тржишту, говори о

доприносу и економском развоју локалне заједнице је дегутантан и неприкладан у овом елаборату. Узимајући у обзир тврдњу да мале хидроелектране запошљавају становништво (евентуално једну особу, што је пракса МХЕ система), сматрамо да су ове нетачне информације неадекватне за ову студију. Такође, кроз примјер постојеће минихидроелектране „Главица“ на ријеци Пливи, као и стање на терену, видимо и констатујемо да ови објекти не доприносе запошљавању локалног становништва, нити развоју мјесних заједница.

Коментар 13, страна 58 - Кратак преглед опција које се разматрају од стране пројекта и разлог за изабрано рјешење „не градити ништа“ : На шта се конкретно односи ова изјава и у ком контексту она пружа разрађени дио чињеница овог рада у склопу дијела за алтернативна рјешења? Ова изјава је поражавајућа од стране аутора студије. Производња електричне енергије у Босни и Херцеговини, као у Републици Српској, на годишњем нивоу премашује укупне потребе становништа за једну трећину, односно скоро сваке године око 30% електричне енергије се извезе из земље. С тим у вези, да су потребе за електричном енергијом задовољавајуће, те да ови објекти заиста уређују живи свијет ријеке, саме ријеке и њене околине, као и да је ријеч о простору који би ускоро требало да буде правно и формално заштићен и чиме доприноси одрживом развоју овог подручја, али и пружа туристички потенцијал овог подручја као и могућност локалног привредног напретка, ова констатација је сувишна. Посебно би се умањила могућност адекватне заштите овог подручја са аспекта да је 3% територије Републике Српске под режимом заштите, што отежава ситуацију за будућу заштиту јер је праг европских стандарда под заштитом од 30% на територији једне државе. Изградња овог објекта само нарушава јединство природног пејзажа и природног богатства овог подручја и штети локалном становништву у будућем развоју заједнице.

Генерални коментар:

Узевши у обзир да у непосредној близини од мање од 1 km постоји већ енергетски објекат - МХЕ Главица, сматрамо да није довољно сагледан кумулативни утицај овог будућег постројења на ријеци Пливи и да би се минимално требало приступити детаљној процјени утицаја на животну средину кроз Студију утицаја на животну средину. Полазећи од чињеница да је овај планирани хидроенергетски објекат на ријеци Пливи предвиђен на простору на којем се тренутно налази посебан спортско - риболовни ревер Плива, који у знатној мјери доприноси развоју локалне заједнице у односу на тренутна постројења хидроелектрана на ријеци Пливи (МХЕ Главица), као и чињеницу да је ово подручје планирано за заштиту и чија заштићена природна цјелина кроз будући заштићени пејзаж, може допринијети повезивању заштићених подручја Републике Српске у будућности, али и знатно допринијети локалној заједници кроз туристички одрживи развој, сматрамо да овај пројекат треба одбацити и да се предност треба дати очувању овог јединственог подручја у будућности.“

Министарство је размотрило примједбе и коментаре Центра за животну средину и закључило да су исти неосновани из следећих разлога:

1. За предметно постројење утврђен је еколошки прихватљив проток при чему се наглашава да је заштита и коришћење вода у надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, да се еколошки прихватљив проток одређује у складу са чл. 65. Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17) и да је у предметном поступку прибављено мишљење, цитирано у овом рјешењу. Такође, у мишљењу надлежне институције је наведено да су У Подацима уз захтјев за претходну процјену за малу хидроелектрану „Јовићи“, обрађени суштински утицаји који могу настати приликом изградње и експлоатације објекта, као и у периоду инцидентних ситуација, те се исти могу прихватити и може се приступити наредним фазама пројектовања и изградње.
2. У образложењу овог рјешења је таксативно наведен опис локације и постројења, а наведени подаци су преузети из Података уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину. Примједба која је дата на опис локације није указала на другачије податке, на основу којих је било потребно извршити провјеру података у дијелу описа локације.

3. У примједби није наведено који податак о врстама није тачан у Подацима уз претходну процјену утицаја, у дијелу „Флора и фауна“. У мишљењу Републичког завода за заштиту културно – историјског и природног наслеђа наведено је да подручје око водотока и сам водоток ријеке Пливе насељавају многе заштићене врсте према Уредби о строго заштићеним и заштићеним врстама („Службени гласник Републике Српске“, број 65/20)., а према сазнањима Завода младица (Нучо нучо) не настањује водоток ријеке Пливе. Скодно чл. 6. Уредбе, заштита заштићених врста спроводи се ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима, као и предузимањем мјера и активности на управљању популацијама.
4. Планирано подручје је укључено је изузето из обухвата који је Измјенама и допунама Просторног плана Републике Српске 2015-2025 године предвиђен за заштиту.
5. Конкретне мјере заштите животне средине у цјелини као и заштита сегмената животне средине утврђује се у еколошкој дозволи, а у поступку претходне процјене се одлучује о обавези спровођења процјене утицаја на животну средину и обиму процјене, ако је спровођење процјене обавезно.
6. У поступку претходне процјене се одлука доноси на бази чињеница утврђених у Подацима уз захтјев за претходну процјену као и мишљења других надлежних органа, а не на бази претпоставки о оправданости како се то наводи у коментару који није поткријељен чињеницама.
7. У поступку претходне процјене утицаја на животну средину прибављено је мишљење и изјашњење Републичког завода за заштиту културно - историјског и природног наслеђа и коментар у вези заштите подручја и неприбављања мишљења Завода је неоснован. Такође описано је усклађивање објеката постројења са природним окружењем.
8. Мјере за заштиту вода се утврђују еколошком дозволом и водним актима са којима мјере заштите вода морају бити усклађене, укључујући и мјере за спречавање стварања седимента у ријечној кориту.
9. Као што је већ наведено, еколошки проток за предметно постројење је утврђен.
10. Мјере за заштиту земљишта се утврђују еколошком дозволом, а одлагање вишка материјала се утврђује у поступку прибављања одобрења за грађење, а вишак материјала се користи за насипање и рекултивацију деградираних површина или се одвози на за те намјене одређене локације.
11. У опису постројења је наведено да је планирана стаза за пролаз риба.
12. Мјере за заштиту приступних путева и инфраструктуре су саставни дио еколошке дозволе и нејасна је примједба у вези нарушавања амбијенталне цјелине.
13. Мјере за заштиту становништва се утврђују у еколошкој дозволи, а у поступку претходне процјене је прибављено мишљење институције надлежне за заштиту здравља становништва.
14. За предметно постројење је већ била издата еколошка дозвола, која је престала да важи због истека рока на који је издата, због чега се морао покренути нови поступак процјене утицаја на животну средину. Из тог разлога је неоснована примједба о разматрању алтернатива и кумулативног утицаја.

Организација за подршку одрживом развоју „Greenways“, Горња Пецка доставила је примједбе и сугестије, акт број: 33-М05/23, сљедећег карактера:

1. Опис пројекта: Наводи се да је локација за изградњу предметне МХЕ налази на к.ч. број 618, док је на сајту Републичке управе за геодетске и имовинско - правне послове наведена к.ч. у приватном власништву, те се налази удаљена од ријеке Пливе и у насељеном мјесту. Надаље, поред ове катастарске честице не наводи се локација на било какав други начин и није могуће утврдити гдје ће се предметна МХЕ изградити те колико ће бити удаљена од МХЕ Главице (снаге 1,473 MW), која је већ оптеретила ријеку Пливу. На овај начин се не

узима у обзир ефекат које би обе МХЕ имале на ријеку. С обзиром да се планира доводни канал у дужини од 120 m, а да се, гледајући мапу, може уочити да је предметна МХЕ удаљена свега око километар од постојеће МХЕ Главице, сматрамо да је податак о тачној локацији те удаљености од МХЕ Главице потребно нагласити како би се у каснијој анализи могао размотрити кумулативан ефекат на ријеку Пливу.

2. Хидрологија: У комплетном сегменту се наводе подаци који датирају од 1967 - 1989 године, уз податке из 2016. и 2017. године. Узимајући у обзир да огроман број података припадају добу од прије неколико десетина година, екстраполацијом се могу добити резултати (о малим, средњим и великим водама и о еколошки прихватљивом протоку) са великим грешкама и одступањима од реалних вриједности. Свјесни смо чињенице да подаци нису доступни али оваквим приступом се могу добити крајње погрешни резултати који нису мјерило реалног времена и не могу бити гаранција обезбјеђености заштите у смислу еколошки прихватљивог протока. Многе МХЕ су из овог разлога непрофитабилне и за саме инвеститоре јер анализе нису извршене са вјеродостојним подацима, посебно имајући у виду све мање количине воде и све већу оптерећеност ријека управо изградњом великог броја МХЕ на водотоцима гдје се редовно изоставља кумулативни утицај наведених на појединачне токове.
3. Природно и културно наслеђе: У документу се наводи да је предметно подручје планирано да се стави под заштиту (пета категорија) према Измјенама и допунама Просторног плана Републике Српске до 2025. године (у даљем тексту План), док је истим документом назначено да је предметна МХЕ уврштена у списак МХЕ за који постоји јавни интерес за градњу. С обзиром да се МХЕ Главице налази свега километар узводно и већ има запажен негативан ефекат (успоравање ријеке, лоше пројектовање рибље стазе, уништен пејзаж, како уз обалу, тако и пред пута, гдје је материјал ријечног корита избачен без санације и рекултивације), те да не постоји реалан основ за достизање оправданости са економског, еколошког и социјално-друштвеног аспекта (како се у Плану наводи као мандаторно у циљу максималног искориштења хидропотенцијала Републике Српске), можемо закључити да је у овом случају потребно дати предност дијелу Плана који налаже заштиту подручја. На овај начин спријечавамо неповратну деградацију подручја које је погођено постојањем једне минихидроелектране и у будућности, загађењем проистеклим радом будућих рудника, узимајући у обзир рудно богатство подручја и детаљна геолошка истраживања у току. Генерална сугестија:

С обзиром на све наведене аргументе у коментарима на предметни документ, предлажемо обавезну израду Студије утицаја на животну средину за МХЕ Јовићи.“

Након разматрања и оцјене напријед описаних навода, Министарство је утврдило да су примједбе „Greenways“, Горња Пецка везане за елементе еколошке дозволе који се односе на мјере и мониторинг, односно опис стања локације на којем ће се налазити предметно постројење. Остале примједбе Организације за подршку одрживом развоју „Greenways“, Горња Пецка, у највећем дијелу нису основане, те представљају наративне тврдње које нису поткријељене никаквим доказима које би овај орган могао довести у вези са научним чињеницама које се налазе у Подацима и са стручним мишљењима која се налазе у спису предмета. Министарство је уважило примједбу која се односила на стављање под заштиту осталог дијела подручја које ће представљати заштићени пејзаж и поступак је у току, те није окончан.

Размотривши Закључак Владе Републике Српске, број 04/1-012-2-4068/23 од дана 01.12.2023. године, затим Закључак Владе Републике Српске број 04/1-012-2-1765/22 од дана 13.10.2022. године, те уважавајући чињеницу да се ради о пројекту који је предвиђен Просторним планом Републике Српске и за који је већ био спроведен поступак претходне процјене утицаја на животну средину те је издата еколошка дозвола којој је истекао рок важења, ово министарство је извршило увид у предметни захтјев и Податке, те употпуњене Податке достављене уз захтјев за

претходну процјену утицаја на животну средину, али и мишљења Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичког завода за заштиту културно - историјског и природног наслеђа, Општине Шипово и примједбе, коментаре и сугестије организације Центар за животну средину, Бања Лука и организације за подршку одрживом развоју „Greenways“ Горња Пецка, а на основу одредби чланова 64. 65. и 66. Закона о заштити животне средине и члана 3. Правилника о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину, те је утврдило да постоји основ да се носилац пројекта ослободи обавезе израде Студије утицаја на животну средину из сљедећих разлога:

У достављеним и употпуњеним Подацима уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину описани су могући утицаји предметног пројекта на животну средину у виду очекиваних емисија, утицаја на воду, ваздух и земљиште, флору и фауну, емисије буке и вибрације, те утицај на природна добра посебних вриједности, културна добра, материјална добра, укључујући културно - историјско и археолошко налазиште, утицај на инфраструктуру, пејзаж и становништво, у случају инцидентних ситуација. У завршном дијелу Података описане су мјере за спречавање, смањење или уклањање штетних утицаја пројекта на животну средину.

Такође, у Подацима и употпуњеним Подацима достављеним уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину приказан је просторни распоред планираних објеката у оквиру пројекта изградње мале хидроелектране „Јовићи“ на ријеци Пливи која је плански обрађена, те је констатовано да се у конкретном случају ради о проточно - деривационој малој хидроелектрани, инсталисане снаге од 0,6 MW, гдје уз поштовање предложених мјера за спречавање, смањење или ублажавање потенцијалних штетних утицаја на животну средину неће доћи до угрожавања квалитета и квантитета животне средине, односно радом предметне мале хидроелектране неће се угрозити квалитет елемената животне средине, а ни здравље становништва, природна добра у ближој и даљој околини локације предметног објекта. Током изградње и рада предметне мале хидроелектране „Јовићи“ поштоваће се биолошки минимум, посебно у сушном периоду, те ће се у случају ниског водостаја обуставити рад предметне мале хидроелектране. Еколошки прихватљив проток износи 7,30 m³/s. Одређени еколошки прихватљив проток, односно вриједност протока воде неопходна за нормално функционисање биљног и животињског свијета унутар једног водног система, одређена у циљу осигурања водних екосистема, допринијеће смањењу деградације стања вода и остварењу циљева заштите животне средине кроз одрживо коришћење воде. Ријека Плива није водоток бујичастог типа, односно нису забијежене поплаве у дијелу локалитета планираном за изградњу предметне хидроелектране. Анализирајући станишта врста која се налазе на Црвеној листи угрожених врста флоре и фауне у Републици Српској у односу на планирану предметну малу хидроелектрану, произилази да у зони директног утицаја нису идентификована станишта нити постојање угрожене флоре и фауне.

Планским документом Измјене и допуне Просторног плана Републике Српске до 2025. године, предметна мала хидроелектрана уврштена је мале хидроелектране за које постоји јавни интерес. Истим планским документом Измјене и допуне Просторног плана Републике Српске до 2025. године, планирано је да се предметно подручје стави под заштиту у категорији V „Заштићени природни пејзаж“. Међутим, узимајући у обзир Закључак Владе Републике Српске, констатовано је да ће подручје мале хидроелектране „Јовићи“ бити изузето из обухвата подручја планираног за заштиту, односно извршиће се редефинисање границе заштићеног пејзажа „Ријека Плива, ријека Јањ, са резерватом Јањске отоке“, а исто је потврђено мишљењем Републичког завода за заштиту културно - историјског и природног наслеђа. Републички завод за заштиту културно - историјског и природног наслеђа се обавезује да ће урадити ревизију приједлога граница планираног заштићеног пејзажа „Ријека Плива, ријека Јањ, са резерватом Јањске отоке“. При томе, Завод истиче да ће подручје мале хидроелектране бити изузето из обухвата подручја за које је покренута

иницијатива и за које су започета мултидисциплинарна истраживања у циљу израде студије заштите.

Носилац пројекта дужан је да у Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе да приказ и оцјену постојећег стања животне средине на предметној локацији и то приказом: идентификованих извора емисија, степена загађености ваздуха основним и специфичним загађујућим материјама, ниво саобраћајне и индустријске буке, квалитет површинских вода и угроженост отпадним водама индустрије, насеља и пољопривредне производње, ниво подземних вода, правце њиховог кретања и њихов квалитет, као и бонитет и намјену кориштења земљишта и садржај штетних и отпадних материја у земљишту. Надање, у Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе образложиће се и кумулативни ефекти са пројектима у околини.

Анализирајући све констатоване чињенице, Министарство је закључило да се све мјере заштите животне средине могу прецизирати у Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе, укључујући и податке о квалитету животне средине, а мјерама које садржи еколошка дозвола биће утврђени утицаји на животну средину из активности предметних објеката могу смањити или свести на најмању могућу мјеру, због чега је и одлучено да спровођење процјене утицаја на животну средину у конкретном случају није потребно.

На основу свега напријед наведеног овај орган је одлучио као у диспозитиву рјешења, те утврдио да није потребно спровођење процјене утицаја на животну средину, нити прибављање Студије утицаја на животну средину за предметни пројекат.

Подаци достављени уз захтјев за претходну процјену су написани стручним техничким језиком, са текстуалним, нумеричким и графичким подацима како прописује члан 64. став 4. Закона о заштити животне средине, а мјерама које садржи еколошка дозвола се утицаји на животну средину из активности предметних објеката могу смањити или свести на најмању могућу мјеру, а што је представљало основ за утврђење одлучне чињенице да спровођење процјене утицаја на животну средину и прибављање Студије утицаја није потребно.

У складу са чланом 66. став 1. тачка б) и став 4. Закона о заштити животне средине, рјешење којим се утврђује да спровођење процјене утицаја и прибављање Студије утицаја није обавезно, важи двије године од дана његовог доношења.

У складу са чланом 66. став 7. Закона о заштити животне средине ово рјешење Министарство доставља носиоцу пројекта и у складу са чланом 65. став 1. наведеног закона, Министарству здравља и социјалне заштите, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичком заводу за заштиту културно - историјског и природног наслеђа, Општини Шипово, организацији Центар за животну средину, Бања Лука, организацији за подршку одрживом развоју „Greenways“ Горња Пецка. Рјешење се такође поставља и на интернет страници Министарства у периоду од 30 дана од достављања рјешења носиоцу пројекта.

У складу са Законом о административним таксама, а по тарифном броју 68. („Службени гласник Републике Српске“ бр. 100/11, 103/11, 67/13 и 123/20) уз захтјев је приложен доказ да је уплаћен износ од 50,00 КМ за издавање рјешења о претходној процјени утицаја на животну средину.

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против истог није дозвољена жалба. Против овог рјешења може се покренути управни спор код Окружног суда у Бања Луци, тужбом која се подноси у року од 30 дана од дана достављања рјешења. Тужба се предаје у потребном броју примјерка таксирана са износом од 100,00 КМ судске таксе непосредно суду или му се шаље

поштом препоручено. Уз тужбу се доставља ово рјешење у оригиналу, овјереном препису или овјереној фотокопији.

Достављено:

1. Адвокат Ивана Азиновић-Граховац
Бања Лука, I Крајишког корпуса 1
2. Министарству здравља и социјалне заштите,
3. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде,
4. Републичком заводу за заштиту културно - историјског и природног наслеђа,
5. Одјељењу за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, Општина Шипово
6. Центар за животну средину, Бања Лука
Ул. Мише Ступара број 5, 78000 Бања Лука
7. „Greenways“ Горња Пецка,
Ул. Горња Пецка број 158, 70267 Бараћи, Мркоњић Град,
8. Евиденцији,
9. а/а.

МИНИСТАР

Bojan Vipotnik
Бојан Випотник